

REMISSVAR

DATUM: 2025-10-08
ER REFERENS: Fi2025/01510
DIARIENUMMER: 2025-00968

Finansdepartementet

En ny funktion för operativ krishantering i den finansiella sektorn (Fi2025/01510)

Riksbanken tillstyrker förslaget om att införa en funktion för operativ krishantering i den finansiella sektorn och att Riksbanken ska ansvara för att leda funktionen. Etableringen av en funktion för operativ krishantering kommer att stärka samverkan mellan företag och myndigheter, underlätta hanteringen av allvarliga driftstörningar i det finansiella systemet och därmed minska risken för att en driftstörning leder till en samhällskris. Mot bakgrund av ansvarsprincipen har Riksbanken inga invändningar mot att funktionen inte inordnas inom en myndighet.

Riksbanken tillstyrker lagrådsremissens förslag om att införa en funktion för operativ krishantering i den finansiella sektorn. Förslaget överensstämmer i stort med förslagen i promemorian "En ny funktion för krishantering vid allvarliga driftstörningar i den finansiella sektorns digitala infrastruktur" (Fi2024/00185). Detta remissvar fokuserar i huvudsak på att förtydliga Riksbankens ståndpunkter från det tidigare remissvaret på promemorian.

En allvarlig driftstörning i det finansiella systemet kan leda till en samhällskris. För att begränsa effekterna för samhället av en allvarlig driftstörning behöver företag och myndigheter samverka effektivt. Därför behövs en funktion som organiserar sådan samverkan. I det ligger även att vidta förberedelser för detta.

Riksbanken instämmer i förslaget att Riksbanken ska ansvara för att leda funktionen för operativ krishantering. Riksbanken tillhandahåller betalningssystemet RIX som utgör navet i den svenska betalningsinfrastrukturen och har ansvar för att allmänheten ska kunna göra betalningar under fredstida

krissituationer och vid höjd beredskap. Vid störningar i genomförandet av betalningar har Riksbanken möjlighet att aktivera en ledningsfunktion för samordning och information. I Riksbankens uppdrag ingår att bidra till stabilitet och effektivitet i det finansiella systemet, vilket bland annat innebär att Riksbanken övervakar det finansiella systemet och kan tillföra likviditet till företag i det finansiella systemet med kort varsel. Inom ramen för övervakningen samordnar Riksbanken tester av finansiella aktörers motståndskraft mot digitala angrepp. Sammantaget skapar Riksbankens befintliga ansvar och samverkansformer goda förutsättningar att etablera och leda den krishanterande funktionens arbete tillsammans med deltagarna.

Riksbanken konstaterar att den föreslagna funktionen inte inordnas i en myndighet. Syftet med funktionen är att skapa förutsättningar för en effektiv samverkan mellan privata och offentliga aktörer vid en allvarlig driftstörning utifrån befintliga ansvarsförhållanden. Den föreslagna funktionen för krishantering följer därmed ansvarsprincipen, som utgår från att den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden också har ett ansvar för att verksamheten fungerar under en krissituation. Funktionen tar inte heller över några formella befogenheter från deltagarna. Mot den bakgrunden är den föreslagna ordningen, enligt Riksbankens mening, lämplig.

Som konstateras i förslaget finns inom den finansiella sektorn tre myndigheter med olika uppdrag för att motverka störningar i det finansiella systemet och med olika ansvar för den civila beredskapen. Riksbanken bedömer att den krishanterande funktionen och att en myndighet får ansvaret att leda arbetet skapar bättre förutsättningar för gemensam samverkan vid en allvarlig driftstörning. Därmed blir det även tydligare hur Riksbankens ansvar för betalningar vid fredstida kriser och höjd beredskap förhåller sig till Finansinspektionens ansvar som sektorsansvarig myndighet för finansiella tjänster, vilket minskar risken för överlappande samverkansstrukturer vid operativ krishantering.

Riksbanken tillstyrker förslagen både kring funktionens primära syfte samt planerande och förberedande arbete. I Riksbankens ansvar att leda funktionen ingår att skapa förutsättningar för funktionen att kunna agera effektivt vid en kris. Riksbanken tillstyrker också den föreslagna kretsen av medverkande i funktionen och Riksbankens möjlighet att bjuda in andra aktörer att medverka i krishanteringsfunktionens verksamhet, om de har kunskaper eller resurser som är av betydelse. Riksbanken uppfattar att denna möjlighet därmed finns både vid hantering av en inträffad händelse samt i det förberedande arbetet.

Riksbanken vill framhålla att även om kostnaderna för inrättandet av funktionen är begränsade så kan till exempel utveckling och förvaltning av tekniska lösningar som möter kraven på informationssäkerhet, och eventuella särskilt anpassade

lokaler, innebära vissa kostnader för såväl myndigheter som de ingående företagen.

Avslutningsvis har Riksbanken inga synpunkter på den föreslagna skyldigheten för Riksbanken att samverka med Finansinspektionen och Riksgäldskontoret samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och andra relevanta myndigheter i frågor som rör fredstida krissituationer och höjd beredskap. Formerna för samverkan behöver dock alltid ytterst bestämmas utifrån Riksbankens oberoende och myndigheternas självständiga beslutsfattande.

På Riksbankens vägnar

Anna Breman
Förste vice riksbankschef

Sven Kullberg
Beredskapsspecialist

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Aino Bunge och Anna Seim) efter föredragning av beredskapsspecialist Sven Kullberg. I den slutliga handläggningen har enhetschefen Maria Lundström och beredskapsspecialisten Markus Morian medverkat.